

Informatieblad Faqta Digi

Colofon

Auteur: Anouk van den Hurk

Copyright © Faqta 2024 | Europalaan 400, 3526 KS Utrecht | www.faqta.nl

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de inhoud van dit document.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Licenties Faqta Digitale geletterdheid

Faqta Digi (groep 1/2)

- ✓ Digitale geletterdheid lessen voor groep 1/2
- ✓ Oefenen met de vaardigheden, zoals praktische ICT-vaardigheden, computational thinking, enzovoort.

Kosten: € 5,25 per leerling

Licentieduur: 1 jaar

Faqta Digi (groep 3 en 4)

- ✓ Digitale geletterdheid lessen voor groep 3 en 4
- ✓ Oefenen met de vaardigheden, zoals praktische ICT-vaardigheden, computational thinking, enzovoort.

Kosten: € 5,25 per leerling

Licentieduur: 1 jaar

Faqta Digi (groep 5 t/m 8)

- ✓ Digitale geletterdheid lessen voor groep 5 t/m 8
- ✓ Oefenen met de vaardigheden, zoals praktische ICT-vaardigheden, computational thinking, enzovoort.

Kosten: € 5,25 per leerling

Licentieduur: 1 jaar

Waarom digitale geletterdheid?

Leerkrachten bereiden de leerlingen voor op de toekomst. Door te leren lezen, rekenen en schrijven komen de leerlingen een heel eind, maar houden ze zich ook staande in een steeds meer groeiende digitale maatschappij? Daarvoor moeten we onze leerlingen ook digitaal vaardig maken. Maar technologie ontwikkelt zich zó snel, kunnen we dat zelf wel bijhouden? En hoe leer je leerlingen over iets wat je misschien zelf nog niet begrijpt? Met de nieuwe leerlijn **Digitale Geletterdheid** van Faqta leer je jezelf en je leerlingen alles over de 21e-eeuwse vaardigheden zoals praktische ICT vaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden en computational thinking.

De komende jaren zal *Stichting Leerplan Ontwikkeling* (SLO) kerndoelen voor digitale geletterdheid ontwikkelen, in samenwerking met leraren, vakdidactici, scholen en onderwijsorganisaties. Deze kerndoelen zullen pas in 2027 verplicht worden. Naar aanleiding van een actualisatie van doelen en de [inhoudslijnen van de SLO](#) heeft Faqta een programma opgesteld op basis van aanbodsdoelen. Omdat digitale vaardigheden belangrijk zijn om goed mee te kunnen komen in de maatschappij van nu en de toekomst, willen we niet wachten tot 2027. We hebben daarom een flexibele leerlijn gemaakt die je kunt inzetten op een manier die bij jou en jouw lesprogramma past. Daarnaast blijft

digitale geletterdheid altijd verweven in alle Faqta thema's, bijvoorbeeld door onderzoeksvragen in de doeboeken of het uitvoeren van een eigen onderzoek met Faqta Talent. Lees in dit informatieblad meer over de nieuwe leerlijn voor digitale geletterdheid, te vinden op het leerplatform van Faqta onder het kanaal **Digibaas**.

Hoe ziet het lesmateriaal eruit?

Er is divers lesmateriaal beschikbaar. Bij onze schoolbrede projecten is een thema beschikbaar voor digitale geletterdheid genaamd 'Magische Media'. Dit project is geschikt om een kortere periode dit onderwerp onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld in de week van mediawijsheid.

Verder is er een doorlopende leerlijn ontwikkeld, bestaande uit de volgende zes thema's:

Groep 1/2	Overall computers
Groep 3/4	Mijn computer en ik
Groep 5	Digi basis
Groep 6	Het web op
Groep 7	De wereld in je hand
Groep 8	Als een digibaas

Elk digi-thema bevat 12 lessen. Het thema hoeft je niet te plannen in een bepaalde periode. Je kunt het thema verspreiden over het hele schooljaar óf koppelen aan andere vakken, Faqta thema's of projectweken waarbij de opdrachten goed passen. Anders dan bij de meeste thema's van Faqta kies je zelf in welke volgorde je de 12 lessen aanbiedt. Zie het als een bibliotheek aan onderwerpen per thema, die je kunt inzetten op de momenten wanneer jij ze passend vindt. De lessen zijn flexibel en kunnen zelfstandig gemaakt worden door de leerlingen of je kunt ze klassikaal behandelen. Elke les bevat een aantal video's en vragen op het leerplatform. Aan het einde van de les maken de leerlingen een werkblad. Er zijn dus 12 werkbladen beschikbaar per thema. Een les kun je qua tijd zelf inrichten: de werkbladen kunnen worden uitgevoerd in 15 minuten of bij een uitgebreidere aanpak een uur of zelfs een hele middag.

Praktijkvoorbeeld hoe je digitale geletterdheid kan inzetten in jouw les:

Twee leerlingen in groep 6 zijn druk in de weer met hun telefoon wanneer ze de klas binnenkomen. Ze hebben overduidelijk lol. Je vraagt de leerlingen hun telefoon in te leveren, zoals je dagelijks doet. Deze krijgen ze dan aan het einde van de dag terug. Een leerling negeert je vraag en blijft druk in de weer met het typen op haar telefoon. Wanneer je naar de leerling loopt om de telefoon af te pakken zie je op het scherm in een WhatsApp groep een foto van een andere leerling uit je groep. Ook zie je een hoop nare berichtjes hierover van medeklasgenoten. Dit lijkt op pesten. Wat doe je?

Dit voorbeeld leent zich goed voor een les digitale geletterdheid. Het doorsturen van vervelende foto's en hier online onaardig over praten is online pesten en past goed bij de les 'Hou het leuk!'. Dit is een les uit het thema 'Het web op' voor groep 6. Je kunt er dus die ochtend voor kiezen om deze les te behandelen, om het pesten te stoppen en duidelijke afspraken te maken met de leerlingen over hoe je je gedraagt in WhatsApp groepen.

Ga naar de volgende pagina voor een overzicht van de thema's, vaardigheden en onderwerpen voor de groepen 5 tot en met 8.

Digitale geletterdheid in de onderbouw

Voor de groepen 1/2 en 3/4 heeft elk thema vier lessen met betrekking tot digitale geletterdheid. Groep 1/2 gaat aan de slag met de verkenning van de computer en de tablet. Waarom zijn dit handige hulpmiddelen en hoe kun je daarmee omgaan? Daarbij leren ze hoe ze spelcomputers moeten besturen. Start de les in de kring en gebruik de tegel op het digibord voor activerende vragen en leerzame video's. Bij elke les zit een passende activiteit die de leerlingen uitvoeren.

In het thema voor groep 3/4 leren de leerlingen over het gebruik van een computer en hoe mensen dit in hun dagelijks leven gebruiken. Daarnaast maken ze een start met het ontdekken over de doelen van media en leren ze over eenvoudige communicatieapps. Start de les klassikaal en ga daarna aan de slag met de passende activiteiten zoals een zelfscankassa ontwerpen of een eigen reclame schrijven.

Bekijk in onderstaand **overzicht** de 12 lessen per thema (groep 5 t/m 8), onderverdeeld per digitale vaardigheid:

Vaardigheid	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
	Digi basis	Het web op	De wereld in je hand	Als een digibaas
Praktische ICT-vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - Teksten typen (Word of Docs)* - Presentaties maken (PowerPoint of Google)* - Toetsenbord - Foto's maken 	<ul style="list-style-type: none"> - Teksten typen (Word of Docs) - Presentaties maken (PowerPoint of Google) - Sneltoetsen - Foto's en video's maken 	<ul style="list-style-type: none"> - Teksten typen (Word of Docs) - Presentaties maken (PowerPoint of Google) - E-mail 	<ul style="list-style-type: none"> - Teksten typen (Word of Docs) - Presentaties maken (PowerPoint of Google) - #samenonline
Mediawijsheid	<ul style="list-style-type: none"> - Cyberpesten - Fijn internetten - Dit was het nieuws - Wat is reclame? - Nepnieuws - Social media 	<ul style="list-style-type: none"> - Hou het leuk! - Veilig surfen - Reclame - Social media 	<ul style="list-style-type: none"> - Smartphone - Niets is gratis - Viral gaan - Digitale voetafdruk - Online shoppen - Jouw grens of mijn grens? 	<ul style="list-style-type: none"> -#open-en-bloot -#hottopic -#juice -#ananas -#actie -#digibaas
Informatie vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - Zoeken op internet 	<ul style="list-style-type: none"> - Vraag het internet 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepnieuws 	<ul style="list-style-type: none"> -#trollen
Computational thinking	<ul style="list-style-type: none"> - Wat is programmeren? 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstmatige intelligentie - Wat is data? - Leren programmeren 	<ul style="list-style-type: none"> - Computers aansturen - Leren programmeren 	<ul style="list-style-type: none"> -#future -#coderen

* De thema's *Teksten typen* & *Presentaties maken* zijn doorlopende modules die elk jaar terugkomen. Je kunt deze dus ook gebruiken om te differentiëren. Heeft een leerling in groep 5 het snel onder de knie? Gebruik dan de werkbladen van het groep 6/7/8 thema.

Hoe ziet een les eruit?

Vorbereiding

Een les bereid je voor met de **themavorbereiding**. Voor ieder werkblad vind je ook een **handleiding**. Hier lees je wat er van de leerlingen gevraagd wordt en welke materialen je eventueel nodig hebt om klaar te leggen in de klas. In deze handleiding vind je differentiatiemogelijkheden en verdiepingsvragen bij de opdrachten. Gebruik ook de handleiding beoordeling van de opdracht. Er worden suggesties gedaan voor (creatieve) uitbreiding van de opdracht. De juiste antwoorden staan op een apart nakijkblad.

Jouw rol tijdens de lessen

Laat de leerlingen zelfstandig door de video's en vragen lopen of behandel deze klassikaal op het digibord, ook dat is aan jou. Wanneer leerlingen zelfstandig inloggen kun je de voortgang bekijken via 'Wie is waar'. De video's geven de leerlingen informatie over het onderwerp. Wanneer de tegel is doorlopen kunnen de leerlingen aan de slag met het werkblad. De opdrachten zijn gericht op toepassen en het aanleren van digitale vaardigheden. Belangrijk is dat elke leerling toegang heeft tot een eigen device om de opdrachten goed te maken. De opdrachten zijn uitvoerbaar met een computer, laptop of Chromebook.

Afsluiting

Er is geen toets beschikbaar voor de thema's voor digitale geletterdheid. Wel kun je de opdrachten beoordelen en hier eventueel een cijfer aan koppelen. Er zijn twee manieren om een opdracht te beoordelen - indien dat de wens is van de leerkracht. Er zijn nakijkbladen in het geval dat er sprake is van één duidelijk juist antwoord. Ook hiervoor geldt: in sommige gevallen zijn er twee nakijkbladen, één voor Windows gebruikers en één voor Chrome/Google gebruikers. Als het om een vrijere opdracht gaat dan is er vaak een kijkwijzer beschikbaar. Deze kunnen de leerkracht een kijkrichting geven bij het beoordelen. Ook kun je ervoor kiezen om je thema af te sluiten met presentaties. Diep bijvoorbeeld een onderwerp uit op een muurkrant of oefen na de module Presentaties nog een keer met het maken van een powerpointpresentatie. Gebruik hiervoor de **presentatie hulpbladen**.